

REPUBLIKA SRPSKA
Agencija za osiguranje Republike Srpske
Banja Luka

Bana Milosavljevića 8/II

e-mail: kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba

tel/faks: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka

St. Bana Milosavljevića 8/II

e-mail: kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba

phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

IZVJEŠTAJ

o radu Agencije za osiguranje Republike Srpske
za period od 01.01.2022. do 30.06.2022. godine

Broj: UO – 24/22

Datum: 19.09.2022. godine

Banja Luka, septembar 2022. godine

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ	4
1. AGENCIJA ZA OSIGURANJE REPUBLIKE SRPSKE.....	5
1.1. Misija, vizija i ciljevi.....	5
1.2. Nadležnosti Agencije	6
1.3. Organi upravljanja i organizaciona struktura	7
1.3.1. Organi upravljanja.....	7
1.3.2. Organizaciona struktura.....	8
1.4. Zakonodavni okvir.....	9
2. REGULATORNE I NADZORNE AKTIVNOSTI AGENCIJE.....	11
2.1. Regulatorne aktivnosti.....	11
2.2. Nadzorne aktivnosti i licenciranje	12
2.2.1. Izdavanje dozvola za rad i izdavanje drugih odobrenja	12
2.2.2. Nadzorne aktivnosti	15
2.2.2.1. Posredni nadzor	16
2.2.2.2. Neposredni nadzor.....	19
2.2.2.3. Mjere nadzora	20
3. AKTIVNOSTI U VEZI SA ZAŠTITOM POTROŠAČA U OSIGURANJU	22
3.1. Ombudsman u osiguranju	22
3.1.1. Aktivnosti u vezi sa prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje sporova iz osiguranja	23
3.1.2. Edukacija potrošača u osiguranju	24
3.1.3. Druge aktivnosti Ombudsmana u osiguranju od značaja za korisnike usluga osiguranja...	24
4. UNAPREĐENJE RADA I SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA.....	25
4.1. Unapređenje supervizorskih praksi	25
4.2. Unapređenje tržišta obaveznog osiguranja od autoodgovornosti – Aktivnosti u vezi sa postepenim uvođenjem sistema slobodnog određivanja cijena/premija.....	26
4.3. Informacioni sistem Agencije	26
4.4. Saradnja sa drugim institucijama	27
4.4.1. Saradnja sa domaćim institucijama	27
4.4.2. Saradnja sa inostranim institucijama.....	28
4.5. Edukacija i povećavanje javne svijesti o značaju osiguranja	29

Tabele

Tabela 1: Struktura zaposlenih prema nivou obrazovanja	8
Tabela 2: Specijalistička i stručna znanja zaposlenih	9
Tabela 3: Pregled izdatih dozvola,ovlašćenja, te upisa i brisanja iz registra učesnika na tržištu osiguranja, u periodu od 01.01. do 30.06.2022. godine.....	14
Tabela 4: Saglasnosti, upisi promjena podataka u registrima kod Agencije, mišljenja i potvrde, u periodu od 01.01. do 30.06.2022. godine	15
Tabela 5: Informacije/analize, mišljenja iz kontinuiranog nadzora u periodu od 01.01. do 30.06.2022. godine	17
Tabela 6: Izrečene mjere nadzora, izdati prekršajni nalozi i podneseni zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka, u periodu od 01.01. do 30.06.2022. godine.....	20
Tabela 7: Struktura prigovora/zahtjeva za vansudsko rješavanje sporova po vrstama osiguranja.....	23
Tabela 8: Pregled rješavanja Ombudsmana po prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje spora i drugim pisanim podnescima	24

Grafikoni

Grafikon 1: Organizaciona struktura Agencije	8
--	---

UVODNA RIJEČ

Agencija za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija) je osnovana zakonom, kao samostalni i nezavisni regulatorno – nadzorni organ koji djeluje u cilju zaštite prava i interesa osiguranika, trećih oštećenih lica, korisnika osiguranja i članova dobrovoljnih penzijskih fondova, te opšteg unapređenja tržišta osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja (u daljem tekstu: tržište osiguranja).

U skladu sa zakonskim okvirom, nadležnosti Agencije se mogu grupisati na regulatorne, nadzorne, te nadležnosti zaštite i edukacije potrošača u osiguranju. U svrhu efikasnog ispunjavanja svojih zakonskih nadležnosti, Agencija kontinuirano provodi i aktivnosti unapređenja nadzornih procesa i saradnje sa drugim institucijama. Pregled aktivnosti koje je Agencija provodila, u prvom polugodištu 2022. godine, dat je u ovom izvještaju.

Aktivnosti nadzora učesnika na tržištu osiguranja, u prvom polugodištu 2022. godine, obavljane su putem posrednog kontinuiranog nadzora i neposrednog redovnog nadzora. Posredni nadzor je obavljan kroz kontinuirano praćenje i analizu stanja i trendova na tržištu osiguranja, izvršenja naloženih mjera, načina rada i finansijskog položaja učesnika na tržištu osiguranja, a u okviru kojeg su otvoreni i novi aspekti nadzora sa posebnim fokusom na kontrolu datih avansa, potraživanja i plasmana društava za osiguranje, te primjenu uslova i tarifa neživotnih osiguranja kod ugovora zaključenih u postupcima javnih nabavki. U skladu sa Planom nadzora za 2022. godinu, pokrenuto je 8 neposrednih redovnih nadzora sveobuhvatnog poslovanja učesnika na tržištu osiguranja. Završeno je i 5 nadzora pokrenutih krajem prethodne godine. Na osnovu aktivnosti neposrednog i posrednog nadzora izricane su nadzorne mjere koje su imale za cilj očuvanje finansijskog položaja društava za osiguranje i zaštitu interesa osiguranika i korisnika osiguranja.

Unapređenje i standardizacija supervizorskih aktivnosti su kontinuirane aktivnosti Agencije, koje su, u izvještajnom periodu, prvenstveno bile usmjerene na analizu rezultata prvog stres testa društava za osiguranje, koji je obuhvatio tri, međusobno nezavisna scenarija, a to su: pad vrijednosti određenih kategorija aktive, gubitak zbog neispunjenja obaveze reosiguravača i gubitak zbog povećanja smrtnosti usljed pandemije i nedovoljnosti rezervi za štete. Analizom dobijenih rezultata društava za osiguranje zaključeno je da pojedinačni nepovoljni scenariji, ukoliko se postave na realnim osnovama, ne bi ugrozili finansijsku stabilnost sektora osiguranja, nezavisno od činjenice da bi pojedina društva različito reagovala u slučaju realizacije nekih od ekstremnih scenarija. Agencija je ovaj stres test razvila samostalno, u skladu sa preporučenom supervizorskom praksom, te shodnim prilagođavanjem metodologije stres testa Evropskog tijela za nadzor osiguranja i penzija (EIOPA). Unapređenje i standardizacija supervizorskih aktivnosti i poslovnih procesa odvijala se i kroz razvoj jedinstvenog integralnog informacionog sistema, a u cilju stvaranja pretpostavki za unaprijeđenje ukupnih poslovnih procesa, radnih tokova i procedura.

Poseban i bitan segment djelovanja Agencije predstavlja neposredna zaštita i komunikacija sa potrošačima na tržištu osiguranja, putem Ombudsmana u osiguranju i stručnih službi Agencije.

Agencija je djelovala i u okviru aktivnosti Komiteta za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske, a nastavljena je već uspostavljena saradnja i izvještavanje u procesu pridruživanja i pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji.

v.d. direktora,
Draženka Janjanin

1. AGENCIJA ZA OSIGURANJE REPUBLIKE SRPSKE

Agencija je osnovana 2006. godine, Zakonom o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10, 47/17 i 58/19).

Agencija je samostalna neprofitna institucija Republike Srpske, koja za svoj rad odgovara Narodnoj Skupštini Republike Srpske. Sjedište Agencije je u Banjoj Luci.

1.1. Misija, vizija i ciljevi

Misija Agencije je provođenje efikasne regulacije i nadzora sektora osiguranja, odnosno:

- osiguranja (društva za osiguranje, zastupnici i brokeri¹ u osiguranju) i
- dobrovoljnog penzijskog osiguranja (društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljni penzijski fondovi),

s ciljem zaštite i obezbjeđenja povjerenja osiguranika, trećih lica, korisnika osiguranja i članova dobrovoljnih penzijskih fondova, uz stvaranje uslova za stabilno i transparentno funkcionisanje tržišta osiguranja u Republici Srpskoj.

Vizija je kontinuirani razvoj Agencije, kao nezavisnog i modernog regulatora i nadzornog tijela, u skladu sa najboljom praksom i međunarodnim standardima u ovoj oblasti.

Agencija usklađuje pravila poslovanja i rada učesnika na tržištu osiguranja (društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH, zastupnici i brokeri u osiguranju, društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i Zaštitni fond Republike Srpske), kao i pravila i principe nadzora sa međunarodno prihvaćenim standardima nadzora u osiguranju. Agencija vrši nadzor i preduzima mjere potrebne da se obezbijedi zakonitost rada i poslovanja učesnika na tržištu osiguranja.

U saradnji sa učesnicima na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj, Agencija preduzima aktivnosti u cilju podizanja svijesti o potrebi stalnog unapređivanja poslovanja i povećavanja nivoa usklađenosti sa standardima i propisima u osiguranju.

Djelovanjem Agencije na ovim osnovama stvaraju se pretpostavke da se u Republici Srpskoj izgradi stabilno, uređeno i efikasno tržište osiguranja, koje korisnicima obezbjeđuje usluge osiguranja, na kvalitetan, pouzdan i transparentan način.

Osnovni principi na kojima se zasniva funkcionisanje Agencije su:

- ekonomičan i efikasan pristup regulaciji i nadzoru,
- objektivan i nepristrasan pristup u provođenju nadzora,
- standardizacija nadzornih procedura i
- transparentnost u obavljanju aktivnosti.

¹ Prema Zakonu o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 47/17), posredovanje u osiguranju obavljaju brokeri u osiguranju (fizička lica i brokerska društva u osiguranju).

Strateški ciljevi Agencije su:

- izgradnja kompetentnosti u nadzoru i otvorenost ka konstruktivnoj interakciji sa svim zainteresovanim stranama,
- stimulisanje konkurentskog okruženja i pomoć u razvoju samoregulacije učesnika na tržištu osiguranja,
- regulacija i nadzor zasnovani na riziku - postepeno unapređivanje pristupa nadzoru pomjeranjem fokusa, sa naknadne kontrole zakonitosti poslovanja, na nadzor koji se bazira na procjeni rizika u poslovanju nadziranih lica i na upravljanju tim rizicima,
- održavanje aktivne pozicije u BiH, primjena EU i drugih međunarodnih standarda,
- povećanje povjerenja javnosti u usluge osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja,
- izgrađivanje efektivne politike u oblasti razvoja i upotrebe ljudskih resursa,
- optimizacija procesa, procedura i razvoja u vezi sa upotrebom informacionih tehnologija.

1.2. Nadležnosti Agencije

U skladu sa zakonskim okvirom, nadležnosti Agencije mogu se grupisati na regulatorne, nadzorne, te zaštita i edukacija potrošača u osiguranju.

Agencija u okviru svojih regulatornih nadležnosti:

- donosi podzakonske propise (pravilnike, odluke, naredbe, uputstva i smjernice),
- analizira postojeću podzakonsku regulativu, sa aspekta promjena zakonskog okvira i tržišnih okolnosti,
- pokreće inicijative za promjenu zakona iz oblasti osiguranja, dobrovoljnog penzijskog osiguranja i zakona iz drugih oblasti koji su od značaja za očuvanje stabilnosti i razvoj sektora osiguranja,
- učestvuje u izradi transpozicionih i korelacionih tabela u odnosu na direktive EU iz oblasti osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja, u saradnji sa drugim nadležnim organima i
- vrši samoprocjenu usklađenosti domaće regulative sa Osnovnim principima osiguranja (ICP), izdatim od Međunarodne asocijacije supervizora u osiguranju (IAIS).

Nadzorne nadležnosti Agencije su:

- nadzor ispunjenosti uslova za izdavanje dozvole za rad društvima za osiguranje i društvima za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, te nadzor nad organizovanjem i upravljanjem dobrovoljnim penzijskim fondom/vima,
- nadzor ispunjenosti uslova za ovlašćenje i upis u registar zastupnika i brokera u osiguranju, uključujući i organizaciju stručnih ispita za obavljanje poslova zastupanja i posredovanja u osiguranju,
- nadzor ispunjenosti uslova za izdavanje ovlašćenja za obavljanje aktuarskih poslova i upis u registar ovlašćenih aktuara,
- nadzor ispunjenosti uslova za izdavanje raznih odobrenja/saglasnosti učesnicima na tržištu osiguranja,
- posredni nadzor (pravni, finansijsko - računovodstveni i aktuarski) učesnika na tržištu osiguranja, na osnovu analize izvještaja i druge dokumentacije koju učesnici na tržištu osiguranja dostavljaju Agenciji,
- neposredni nadzor nad učesnicima na tržištu osiguranja,
- nadzor nad poslovanjem Zaštitnog fonda Republike Srpske,

- vođenje propisanih registara društava za osiguranje, zastupnika i brokera u osiguranju, ovlašćenih aktuara, društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljnih penzijskih fondova,
- razmjena informacija iz oblasti nadzora sa drugim regulatorima finansijskog tržišta u Republici Srpskoj i Federaciji BiH,
- saradnja i razmjena informacija sa institucijama supervizije osiguranja iz zemalja EU, putem koledža supervizora, a u cilju provođenja nadzornih aktivnosti društava za osiguranje koja posluju u okviru grupacija osiguravača i
- razvoj Informacionog sistema Agencije s ciljem efikasnijeg provođenja nadzornih aktivnosti.

Nadležnosti Agencije vezane za zaštitu i edukaciju potrošača u osiguranju su:

- kontinuirano praćenje postojanja i primjene internih procedura za prodaju osiguranja (zaključivanje ugovora) u društvima za osiguranje, te za rješavanje odštetnih zahtjeva i zahtjeva za isplatu osiguranih suma i suma osiguranja,
- podsticaj jačanju povjerenja javnosti u usluge osiguranja (putem Ombudsmana, edukacijom, preventivnim djelovanjem i drugim aktivnostima),
- podizanje javne svijesti o koristima i potrebama za osiguranjem, kao i rizicima pokrivenim osiguranjem,
- edukacija različitih kategorija potrošača na tržištu osiguranja,
- informisanje nadležnih organa i javnosti o radu Agencije i stanju na tržištu osiguranja i
- saradnja sa drugim nadzornim organima finansijskog sektora Republike Srpske, radi očuvanja njegove efikasnosti, stabilnosti i obezbjeđenja zaštite prava svih korisnika finansijskih usluga, u skladu sa Zakonom o komitetu za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 49/09).

U svrhu efikasnog ispunjavanja svojih zakonskih nadležnosti, Agencija kontinuirano provodi i aktivnosti unapređenja rada i saradnje sa drugim institucijama, te edukacije učesnika na tržištu osiguranja.

1.3. Organi upravljanja i organizaciona struktura

1.3.1. Organi upravljanja

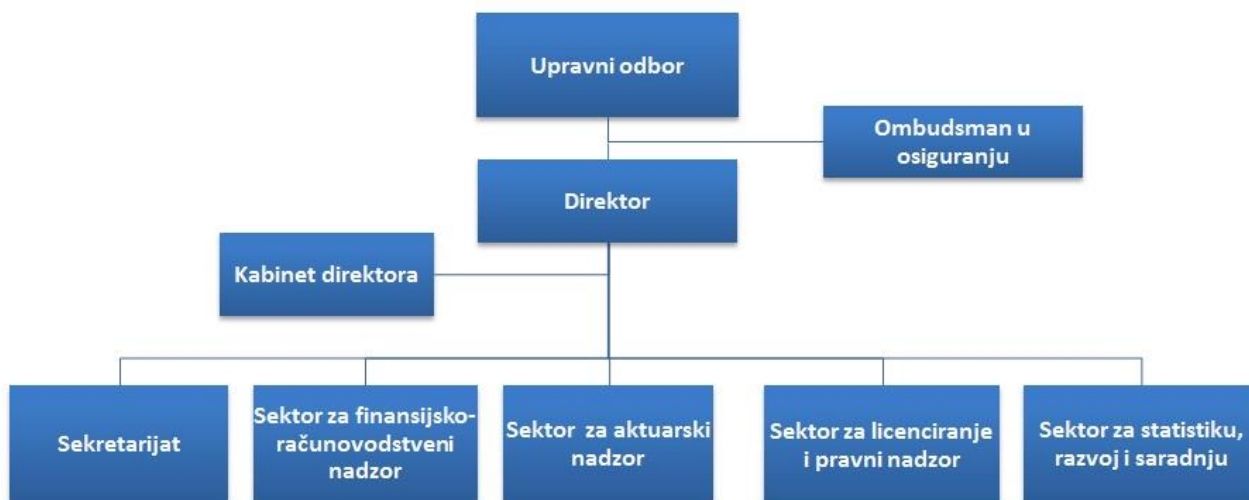
U skladu sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje, organi upravljanja i rukovođenja Agencije su Upravni odbor i direktor.

Upravni odbor se sastoji od predsjednika i četiri člana, koje na prijedlog Vlade Republike Srpske imenuje i razrješava Narodna skupština Republike Srpske. Upravni odbor je, zasjedao u sastavu: predsjednik Goran Račić, diplomirani ekonomista, te članovi Boško Mekinjić, doktor ekonomskih nauka, Ranko Mijić, docent doktor ekonomskih nauka, Milan Trninić, diplomirani ekonomista i Dejan Jeremić, diplomirani inženjer saobraćaja. Odlukama Narodne Skupštine Republike Srpske broj: 02/1-021-193/22 i broj: 02/1-021-194/22 od 22.02.2022. godine u Upravni odbor su imenovani Milan Trninić i Dejan Jeremić.

Direktora Agencije, na prijedlog Vlade Republike Srpske, imenuje Narodna skupština Republike Srpske. Direktor Agencije vodi poslovanje Agencije, zastupa i predstavlja Agenciju, odgovoran je za zakonit rad i poslovanje, organizuje aktivnosti Agencije i obavlja druge poslove, koji su zakonskim okvirom i Statutom stavljeni u nadležnost direktora.

1.3.2. Organizaciona struktura

Organizaciona struktura Agencije daje se u nastavku.

Grafikon 1: Organizaciona struktura Agencije

Organizacionu strukturu čine:

- Kabinet direktora,
- Sekretarijat,
- Sektor za finansijsko-računovodstveni nadzor,
- Sektor za aktuarski nadzor,
- Sektor za licenciranje i pravni nadzor,
- Sektor za statistiku, razvoj i saradnju i
- Ombudsman u osiguranju.

U Agenciji je, na dan 30.06.2022. godine, bilo zaposleno 42 radnika, od čega je 38 radnika ili 90% sa visokom stručnom spremom iz oblasti ekonomije, prava i elektrotehnike.

U narednim tabelama daje se struktura zaposlenih u Agenciji:

Tabela 1: Struktura zaposlenih prema nivou obrazovanja

R.B.	Nivo obrazovanja	Profesionalni naziv	Broj zaposlenih
1.	SSS	Ekonomski i administrativni tehničar	4
2.	VSS	dipl.ekonomista	19
		dipl.pravnik	10
		dipl.inž.el.tehnike	1
	Ukupno:		30
3.	Master/magistar	ekonomske nauke	8
UKUPNO:			42

Izvor: Agencija

Tabela 2: Specijalistička i stručna znanja zaposlenih

R.B.	Specijalistička i stručna znanja	Broj zaposlenih
1.	Ovlašćeni aktuari	4
2.	Ovlašćeni procjenjivači	3
3.	Ovlašćeni revizor	1
4.	Ovlašćeni interni revizor	4
5.	Ovlašćeni računovođa	3
6.	Vještak za ekonomsku oblast	4

Izvor: Agencija

Etičkim pravilima i Pravilnikom o poslovnoj tajni detaljno su utvrđene sve obaveze, ograničenja i odgovornosti predsjednika i članova Upravnog odbora, direktora, kao i svih zaposlenih u Agenciji, a s ciljem transparentnog rada i postizanja većeg stepena povjerenja na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj.

U skladu sa Planom edukativnih aktivnosti za 2022. godinu, zaposleni u Agenciji su učestvovali na domaćim i međunarodnim seminarima i simpozijumima, kako na licu mjesta tako i u virtuelnom formatu, na aktuelne teme iz oblasti:

- razvoja i nadzora osiguranja
 - uticaj klimatskih promjena i pandemije na osiguranje,
 - liberalizacija i tarifiranje osiguranja od autoodgovornosti,
 - bezbjednost i digitalno poslovanje,
 - uticaj implementacije međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (IFRS 9 i IFRS 17),
 - sprečavanje pranja novca i finansiranje terorističkih aktivnosti;
- finansija
 - uloga interne revizije u procesu uspostavljanja efikasnog sistema internih kontrola;
- prava osiguranja
 - pravno-ekonomsko okruženje;
- funcionisanja javne uprave
 - primjena Zakona o javnim nabavkama, sa akcentom na elektronske javne nabavke.

1.4. Zakonodavni okvir

Pravni okvir, kojim je uređen pravni status, nadležnosti i djelokrug rada Agencije predstavljaju sljedeći zakoni:

- Zakon o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10, 47/17 i 58/19),
- Zakon o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 47/17),
- Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 82/15 i 78/20),
- Zakon o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/09 i 107/19) i

- Zakon o komitetu za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 49/09).

Pored zakonskog okvira, Agencija donosi i podzakonske propise koji obezbjeđuju efikasnu primjenu zakona iz oblasti osiguranja.

Zakoni i podzakonski akti kojima je uređen sektor osiguranja, dostupni su na internet stranici Agencije (www.azors.rs.ba).

2. REGULATORNE I NADZORNE AKTIVNOSTI AGENCIJE

2.1. Regulatorne aktivnosti

Regulatorne aktivnosti Agencije, u prvoj polovini 2022. godine, su se odvijale kroz unapređenje postojećih podzakonskih propisa iz oblasti osiguranja.

Shodno navedenom, u izvještajnom periodu, doneseni su sljedeći podzakonski akti:

- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o postupku izdavanja ovlaštenja i dozvola za zastupanje i posredovanje u osiguranju i upisu u registre Agencije za osiguranje Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 57/22) i
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 57/22).

Razlog za donošenje Pravilnika o izmjenama Pravilnika o postupku izdavanja ovlaštenja i dozvola za zastupanje i posredovanje u osiguranju i upisu u registre Agencije proizilazi iz nadoumica jedinica lokalne samouprave u vezi primjene odredbi pravilnika o obavezi unošenja opisa djelatnosti u poslovno ime preduzetnika u osiguranju. Stoga je predloženo da se pojednostave obavezne riječi koje treba unijeti u poslovno ime, te precizira da se iste unose u dio poslovnog imena preduzetnika „opis djelatnosti“, a ne u sam naziv, za koji preduzetnik ima potpunu slobodu izbora. Zatim, izmjenama je izvršeno preciziranje termina bitnih za primjenu propisa o ovjerama, potvrdama i obradama akata.

Izmjenama Pravilnika o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društava za osiguranje, brisana je odredba kojom se reguliše klasifikacija i ispravka potraživanja od jednog dužnika po strožijem kriterijumu. Navedena izmjena je izvršena nakon analize inicijative Udruženja društava za osiguranje, te sagledavanja efekata i mogućnosti primjene navedenog kriterija, kao i uporednog zakonodavstva u kojem nije utvrđen ovakav način regulisanja. Usvajanjem ovog pravilnika, društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj su stavljena u isti položaj sa društvima sa sjedištem u FBiH, po ovom pitanju.

Pored navedenog, Agencija je, u okviru regulatornih aktivnosti, analizirala i inicijative Udruženja društava za osiguranje za izmjene i dopune propisa, i to:

- inicijativu za izmjenu pravilnika koji reguliše ulaganja sredstava društava za osiguranje, a kojom bi se dozvolilo pokriće 50% minimalnog garantnog fonda ulaganjem u investicione nekretnine. Kako je odnosnim pravilnikom propisano da dio sredstava društva za osiguranje, u visini 50% minimalnog garantnog fonda, mora da bude uloženo u najlikvidnije oblike ulaganja, a sa ciljem da u slučaju ekstremnih situacija, društvo za osiguranje raspolaže sa dovoljno likvidnim sredstvima čija vrijednost ne može biti lako obezvrijeđena, te kojima bi se mogle isplatiti obaveze iz osiguranja. Imajući u vidu da nekretnine važe za jedno od najmanje likvidnih sredstava, te da je rizik smanjenja vrijednosti i utrživosti nekretnina povećan kada je finansijski položaj društva za osiguranje ugrožen, ova inicijativa nije mogla biti prihvaćena;
- inicijativa za izmjenu Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj, kojom je predloženo povećanje, odnosno vraćanje, jedinstvene premijske osnove osiguranja autoodgovornosti na iznos od 396,00 KM, kao i umanjenje povrata dijela premije za neiskorišćeni period trajanja osiguranja za iznos u visini troškova režijskog dodatka. U vezi sa predloženim povećanjem premije osiguranja autoodgovornosti, Agencija je na osnovu raspoloživih podataka izvršila relevantne analize, prilikom čega je utvrđeno da se u ovom trenutku nisu stekli uslovi

za povećanje jedinstvene premijske osnove osiguranja autoodgovornosti. Sa druge strane, vezano za predloženo umanjenje povrata dijela premije za neiskorišćeni period trajanja osiguranja, Agencija je nakon analize utvrdila da jedan manji dio troškova i naknada društvo za osiguranje snosi samim izdavanjem polise osiguranja autoodgovornosti, a za koje se može smatrati opravdanim da se pokriju na teret dijela premije za neiskorišćeno trajanje osiguranja. U tom smislu, Agencija će Upravnom odboru predložiti izmjene i dopune Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj;

- inicijativu za zajedničko sačinjavanje prijedloga za izmjenu zakona koji reguliše zastupanje i posredovanje u osiguranju i reosiguranju, Udruženja i Agencije, kojima bi se pravnim licima registrovanim za vršenje poslova tehničkih pregleda vozila omogućilo da vrše poslove zastupanja u osiguranju, kao i da se omogući turističkim agencijama da vrše poslove zastupanja u osiguranju, odnosno da u ime i za račun društava za osiguranje zaključuju ugovore o putničko-zdravstvenom osiguranju. U odgovoru Udruženju na navedenu inicijativu, Agencija je istakla da bi, prije upućivanja bilo kakvog formalnog materijala za izmjene i dopune zakona Ministarstvu finansija Republike Srpske, kao obrađivaču zakona, trebalo sa ovom institucijom organizovati sastanak na ovu temu, da bi se razmotrile mogućnosti realizacije iste;
- inicijativu kojom je tražena korekcija pravilnika koji propisuje način procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društava za osiguranje, u segmentu koji se odnosi na kriterij za ispravku potraživanja od jednog dužnika. Cijeneći argumente navedene u podnesenoj inicijativi, ali i u svrhu uspostavljanja jednakog položaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj sa društvima za osiguranje sa sjedištem FBiH, Agencija je inicijativu ocijenila opravdanom. U skladu sa naprijed navedenim, Upravni odbor Agencije je usvojio Pravilnik o izmjeni Pravilnika o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje, kao što je i navedeno u okviru ovog poglavlja.

Agencija je pravovremeno obavijestila Udruženje o naprijed navedenim stavovima Agencije po pitanju podnesenih inicijativa.

2.2. Nadzorne aktivnosti i licenciranje

2.2.1. Izdavanje dozvola za rad i izdavanje drugih odobrenja

U periodu od 01.01. do 30.06.2022. godine, Agencija je, u skladu sa zakonskim ovlašćenjima, razmatrala i rješavala podnesene zahtjeve za:

- izdavanje dozvole za zastupanje u osiguranju, te za upis i brisanje iz Registra zastupnika u osiguranju – fizičkih lica i društava za zastupanje,
- izdavanje ovlašćenja za obavljanje aktuarskih poslova i upis u registar ovlašćenih aktuara,
- izdavanje saglasnosti za izbor društva za reosiguranje sa sjedištem izvan BiH za zaključivanje ugovora o reosiguranju,
- izdavanje saglasnosti za izbor nezavisnog revizora društva za osiguranje i društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom,
- izdavanje saglasnosti društvu za osiguranje za emisiju akcija,
- izdavanje saglasnosti u vezi ulaganja sredstava društva za osiguranje,
- izdavanje saglasnosti za imenovanje lica na značajnom položaju u društvu za osiguranje,

- izdavanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog udjela,
- izdavanje saglasnosti na statut društva za osiguranje,
- izdavanje saglasnosti na statut dobrovoljnog penzijskog fonda i njegove izmjene,
- izdavanje saglasnosti društvu za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom na prospekt i skraćeni prospekt dobrovoljnog penzijskog fonda,
- izdavanje saglasnosti na imenovanje člana upravnog odbora, direktora i izvršenih direktora društva za upravljanje penzijskim fondom i
- izdavanje saglasnosti na ugovor o članstvu u dobrovoljnom penzijskom fondu.

Pored toga, Agencija je vršila upise promjena podataka u registrima, davala mišljenja u vezi s primjenom propisa iz osiguranja, te izdavala izvode iz registara Agencije i potvrde/dokumente sa traženim podacima za potrebe učešća društava za osiguranje u postupcima javnih nabavki i u druge svrhe.

U vezi sa izdavanjem dozvola za rad, ovlašćenja, te upisa i brisanja iz registara koje Agencija vodi u skladu sa zakonom, vođena su 102 postupka, a čija struktura je data u *Tabeli 3*.

U skladu sa zakonskim ovlašćenjima Agencija je, u izvještajnom periodu, razmatrala 69 zahtjeva za izdavanje saglasnosti učesnicima na tržištu osiguranju, izvršila 9 upisa promjena u registrima, te izdala 19 mišljenja (tumačenja) u vezi sa primjenom propisa iz osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja i 64 potvrde/dokumenta/izvoda iz registra za potrebe učešća društava za osiguranje u postupcima javnih nabavki i u druge svrhe, a što je predstavljeno u *Tabeli 4*.

Tabela 3: Pregled izdatih dozvola,ovlašćenja, te upisa i brisanja iz registra učesnika na tržištu osiguranja, u periodu od 01.01. do 30.06.2022. godine

R.B.	Opis	Broj	Subjekt/Napomena	Stanje na dan 30.06.2022. godine
1.	Izdavanje dozvola za zastupanje i posredovanje u osiguranju, te upis i brisanje iz Registara zastupnika i posrednika/brokera u osiguranju	55 zastupnika upisano u Registar zastupnika u osiguranju - fizička lica 20 zastupnika brisano iz Registra zastupnika u osiguranju – fizička lica	<i>Aktuelni podaci o zastupnicima u osiguranju su dostupni na internet stranici Agencije</i>	587 zastupnika u osiguranju - fizička lica ² od čega je 55 preduzetničkih radnji
		18 preduzetničkih radnji upisano u Registar zastupnika u osiguranju - fizička lica 4 preduzetničke radnje brisane iz Registra zastupnika u osiguranju - fizička lica		
		2 društva za zastupanje iz Republike Srpske upisana u Registar društava za zastupanje u osiguranju 2 društva za zastupanje iz Republike Srpske brisana iz Registra društava za zastupanje u osiguranju	„New Life“ d.o.o. Banja Luka Agencija „EAST CITY“ d.o.o. Banja Luka „BROKCONSUL“ d.o.o. Banja Luka Agencija „EAST CITY“ d.o.o. Banja Luka	18 društava za zastupanje u osiguranju iz Republike Srpske
		1 ovlašćeni aktuar	<i>Aktuelni podaci o ovlašćenim aktuarima dostupni na internet stranici Agencije</i>	39 aktuara

Izvor: Baza podataka Agencije

² Broj registrovanih zastupnika upisanih u Registar zastupnika – fizička lica obuhvata i broj zastupnika registrovanih kao preduzetnička radnja za zastupanje u osiguranju

Tabela 4: Saglasnosti, upisi promjena podataka u registrima kod Agencije, mišljenja i potvrde, u periodu od 01.01. do 30.06.2022. godine

R.B.	Opis	Broj
1.	Saglasnost na izbor društva za reosiguranje sa sjedištem izvan BiH za zaključivanje ugovora o reosiguranju	13 zahtjeva (pozitivno riješeni)
2.	Saglasnost za izbor nezavisnog revizora društva za osiguranje i društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom	9 zahtjeva (pozitivno riješeni)
3.	Saglasnost društvu za osiguranje za emisiju akcija: – povećanje osnovnog kapitala – smanjenje osnovnog kapitala	9 zahtjeva za povećanje kapitala (4 pozitivno riješena, 5 postupaka u toku) 1 zahtjev za smanjenje kapitala (pozitivno riješen)
4.	Saglasnost u vezi ulaganja sredstava društava za osiguranje	11 zahtjeva (6 pozitivno riješeni, 5 postupaka u toku)
5.	Saglasnost za imenovanje lica na značajnom položaju u društvu za osiguranje	9 zahtjeva (1 zahtjev odbijen, 1 negativno riješen, 1 postupak obustavljen, 6 pozitivno riješeni)
6.	Saglasnost za sticanje kvalifikovanog udjela	1 zahtjev (pozitivno riješen)
7.	Saglasnost na statut društva za osiguranje	10 zahtjeva (6 pozitivno riješeni, 4 postupaka u toku)
8.	Saglasnost na statut dobrovoljnog penzijskog fonda i njegove izmjene	1 zahtjev (postupak u toku)
9.	Saglasnost na prospekt i skraćeni prospekt dobrovoljnog penzijskog fonda i njegove izmjene	1 zahtjev (pozitivno riješen)
10.	Saglasnost na imenovanje člana upravnog odbora, direktora i izvršnih direktora društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom	3 zahtjeva (pozitivno riješeni)
11.	Saglasnost na ugovor o članstvu u dobrovoljnom penzijskom fondu	1 zahtjev (pozitivno riješen)
12.	Upis organizacionog dijela društva za osiguranje u Registar društava za osiguranje kod Agencije	1 upis
13.	Upis promjena podataka u registrima kod Agencije	8 upisa
14.	Mišljenja (tumačenja), odgovori i informacije u vezi sa primjenom propisa iz osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja	19 mišljenja/informacija/ odgovora na pitanja
15.	Potvrde/dokumenti/izvodi iz registra za potrebe učešća društava za osiguranje u postupcima javnih nabavki	64 potvrde/dokumenta/ izvoda iz registra

Izvor: Baza podataka Agencije

2.2.2. Nadzorne aktivnosti

Nadzorne aktivnosti Agencije provode se prema standardizovanim supervizorskim metodologijama, koje se redovno revidiraju i usklađuju sa stečenim iskustvima u praksi i međunarodnim standardima supervizije osiguranja.

U izvještajnom periodu, nadzorne aktivnosti Agencije su se zasnivale na posrednom (u prostorijama Agencije) i neposrednom (u prostorijama učesnika na tržištu osiguranja) nadzoru poslovanja učesnika na tržištu osiguranja.

2.2.2.1. Posredni nadzor

Aktivnosti posrednog nadzora, u periodu od 01.01. do 30.06.2022. godine, obavljane su kontinuiranom analizom finansijskih i drugih izvještaja, poslovne dokumentacije, te ostalih podataka i evidencija koje su učesnici na tržištu osiguranja dužni da vode ili da dostavljaju Agenciji, na način i u rokovima propisanim odredbama zakona i podzakonskih akata Agencije, odnosno kroz aktivnosti posrednog kontinuiranog nadzora.

U okviru aktivnosti posrednog kontinuiranog nadzora sačinjen je veći broj informacija/analiza i mišljenja, prikazanih u *Tabeli 5*, a u kojima su:

- izvršene analize pojedinih segmenata poslovanja učesnika na tržištu osiguranja i
- identifikovani osnovni rizici u poslovanju pojedinih učesnika na tržištu osiguranja.

Navedene informacije/analize i mišljenja sadrže i prijedloge za dalje nadzorne aktivnosti i/ili mjere Agencije.

Tabela 5: Informacije/analize, mišljenja iz kontinuiranog nadzora u periodu od 01.01. do 30.06.2022. godine

R.B.	Opis	Nadzirani subjekt
1.	Informacija o kapitalu i ispunjavanju zahtjeva adekvatnosti kapitala društava za osiguranje na dan 31.12.2021. i 31.03.2022. godine	Sva društva za osiguranje iz RS
2.	Informacija o obračunu i ulaganju sredstava za pokriće tehničkih rezervi na dan 31.12.2021. i 31.03.2022. godine	Sva društva za osiguranje iz RS
3.	Informacija o izvršenoj analizi izvještaja nezavisnih revizora za 2021. godinu	Sva društva za osiguranje iz RS
4.	Informacija o likvidnosti društava za osiguranje iz Republike Srpske za period 01.01. do 31.12.2021. godine	Sva društva za osiguranje iz RS
5.	Informacija o izvršenoj kontroli nerevidiranih finansijskih, nadzornih i statističkih izvještaja društava za osiguranje dostavljenih za period 01.01. do 31.12.2021. godine	Sva društva za osiguranje iz RS
6.	Informacija o izvršenoj kontroli sadržaja izvještaja o poslovanju društava za osiguranje za 2021. godinu	Sva društva za osiguranje iz RS
7.	Informacija o izvršenoj analizi godišnjih poslovnih planova za 2022. godinu i srednjoročnih poslovnih planova društava za osiguranje	Sva društva za osiguranje iz RS
8.	Informacija o tekućim zaduženjima društava za osiguranje sa stanjem na dan 31.12.2021. godine prema podacima iz Centralnog registra kredita BiH	Sva društva za osiguranje iz RS
9.	Informacija o odstupanju podataka na prethodnim polisama, koje su korištene kao osnov za određivanje premijskog razreda	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH
10.	Informacije o analizi mjesečnih izvještaja o premiji, štetama i likvidnosti društava za osiguranje	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH
11.	Informacija o izvršenoj kontroli primjene propisa iz oblasti osiguranja u dijelu koji reguliše način i rokove izvještavanja i obavještavanja Agencije od strane društava za osiguranje	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH
12.	Informacija o izvršenoj kontroli datih avansa, potraživanja i plasmana društava za osiguranje na dan 31.12.2021. godine	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH
13.	Informacija o izvršenoj kontroli primjene uslova i tarifa neživotnih osiguranja kod ugovora zaključenih sa ugovornim organima u postupcima javnih nabavki u periodu 01.01. do 31.03.2022. godine	Sva društva za osiguranje iz RS i filijale društava za osiguranje iz FBiH
14.	Informacija o izvršenoj kontroli bruto bilansa, nadzornih i statističkih izvještaja filijala društava za osiguranje iz FBiH dostavljenih za period 01.01. do 31.12.2021. godine	Sve filijale društava za osiguranje iz FBiH
15.	Informacija o osnovnim pokazateljima poslovanja posrednika i zastupnika u osiguranju u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine	Svi zastupnici i brokери u osiguranju
16.	Informacija o osnovnim pokazateljima sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti kod obveznika provođenja mjera u periodu od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine	Obveznici provođenja mjera sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti
17.	Informacija o izvršenoj kontroli finansijskih, nadzornih i statističkih izvještaja za period 01.01. do 31.12.2021. godine	Zaštitni fond Republike Srpske
18.	Informacija o uočenim nezaklonostima i nepravilnostima u vezi sa ulaganjem sredstava za pokriće tehničkih rezervi i 50% minimalnog garantnog fonda, te adekvatnosti kapitala na dan 31.12.2021. godine	6 društava za osiguranje iz RS
19.	Informacija o uočenim nezaklonostima i nepravilnostima u vezi sa ulaganjem sredstava za pokriće tehničkih rezervi i 50% minimalnog garantnog fonda, te adekvatnosti kapitala na dan 31.03.2022. godine	6 društava za osiguranje iz RS

Agencija za osiguranje Republike Srpske

R.B.	Opis	Nadzirani subjekt
20.	Informacija - analiza ulaganja u nekretnine društva za osiguranje u svrhu izdavanja saglasnosti za korištenje nekretnina u zemljama CEFTA za pokriće tehničkih rezervi	1 društvo za osiguranje iz RS
21.	Mišljenje u vezi proširenja dozvole za rad u vrstama neživotnih osiguranja	1 društvo za osiguranje iz RS
22.	Informacija o izvršenju naloženih mjera po rješenju Agencije	1 društvo za osiguranje iz RS
23.	Informacija o finansijskom stanju u društvu za osiguranje sa stanjem na dan 31.03.2022. godine	1 društvo za osiguranje iz RS
24.	Mišljenje na emisiju akcija	9 društava za osiguranje iz RS (10 zahtjeva)
25.	Mišljenje na odluku za sticanje kvalifikovanog udjela u društvu za osiguranje	1 društvo za osiguranje iz RS
26.	Mišljenje na izbor ovlašćenog revizora	8 društava za osiguranje iz RS 1 društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom
27.	Mišljenje na program rada i izbor direktora	1 društvo za osiguranje iz RS
28.	Mišljenje na plan poslovanja	6 društava za zastupanje u osiguranju iz RS
29.	Mišljenje na poslovni i finansijski plan brokerskog društva u osiguranju	2 brokerska društva u osiguranju iz RS
30.	Mišljenje o sadržaju nacrta prospekta i skraćenog prospekta dobrovoljnog penzijskog fonda	Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom
31.	Informacija o osnovnim pokazateljima poslovanja za period 01.01. do 31.12.2021. godine	Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom i dobrovoljni penzijski fond

Izvor: Baza podataka Agencije

2.2.2.2. Neposredni nadzor

a) Neposredni (redovni) nadzor društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH

U skladu sa Planom redovnog nadzora za 2022. godinu, Agencija je pokrenula neposredni nadzor kod:

- 3 društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i
- 1 filijale društva za osiguranje sa sjedištem u FBiH.

U ovom izvještajnom periodu, nadzor je bio usmjeren na provjeru:

- rada organa upravljanja,
- ocjena ispunjenosti uslova i podobnosti lica na značajnom položaju,
- ugovora o zastupanju i posredovanju u osiguranju, te poslovanja sa zastupnicima i posrednicima u osiguranju,
- finansijskog i računovodstvenog aspekta poslovanja (transakcije sa povezanim licima, likvidnost, procjena bilansnih i vanbilansnih pozicija sa aspekta primjene podzakonskog propisa Agencije, visina i pokrivenosti troškova sprovođenja osiguranja, vođenje propisanih evidencija, poslovnih knjiga i dr),
- akata poslovne politike,
- procesa i ažurnosti rješavanja i isplate odštetnih zahtjeva i zahtjeva za isplatu osiguranih suma,
- politika reosiguranja,
- obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala,
- obračuna tehničkih rezervi,
- ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i 50% minimalnog garantnog fonda,
- primjene tarifa i uslova osiguranja kod zaključivanja ugovora o osiguranju i
- usklađenosti organizacije i poslovanja filijale društva za osiguranje sa sjedištem u FBiH sa zakonskim i podzakonskim aktima.

Pored navedenog, u ovom izvještajnom periodu, završeno je i 5 nadzora učesnika na tržištu osiguranja koji su pokrenuti krajem 2021. godine.

b) Neposredni (redovni) nadzor zastupnika i brokera u osiguranju

U skladu sa Planom redovnog nadzora za 2022. godinu, Agencija je pokrenula neposredni nadzor kod:

- 1 preduzetnika za zastupanje u osiguranju,
- 1 društva za zastupanje u osiguranju sa sjedištem u Republici Srpskoj i
- 1 brokerskog društva u osiguranju.

Nadzor zastupnika i brokera u osiguranju bio je usmjeren na provjeru:

- statusnih promjena, organizacije i kadrovske osposobljenosti,
- obavljanja zakonom definisanih brokerskih poslova iz djelokruga rada brokera definisanih zakonom,
- ugovora o posredovanju,
- predugovornog i ugovornog informisanje osiguranika,
- prezentacija, predlaganja, obavljanja pripremnih radnji za zaključivanje i zaključivanje ugovora o osiguranju u ime i za račun društva za osiguranje,
- poslovnih evidencija,
- poslovnih knjiga i finansijskih izvještaja i

- primjena propisa o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

v) Neposredni (redovni) nadzor Zaštitnog fonda Republike Srpske

U skladu sa Planom nadzora za 2022. godinu, Agencija je pokrenula neposredni nadzor kod Zaštitnog fonda Republike Srpske. Predmet nadzora je sveobuhvatno poslovanje Zaštitnog fonda Republike Srpske, u kontrolisanom periodu.

Na osnovu aktivnosti neposrednog i posrednog nadzora, koje su završene do kraja izvještajnog perioda, izrečen je veći broj različitih nadzornih mjera.

2.2.2.3. Mjere nadzora

U narednoj tabeli dat je sumarni prikaz izrečenih mjera nadzora, izdatih prekršajnih naloga i podnesenih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, u periodu od 01.01. do 30.06.2022. godine.

Tabela 6: Izrečene mjere nadzora, izdati prekršajni nalozi i podneseni zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka, u periodu od 01.01. do 30.06.2022. godine

R. B.	Vrsta mjere	Učesnici na tržištu
1.	Nalog za otklanjanje nezakonitosti/nepравilnosti	
	Ograničavanje raspolaganja sredstvima namjenski oročenog depozita	1 društvo za osiguranje iz RS
	Donošenje programa za rješavanje ugrožene likvidnosti	1 društvo za osiguranje iz RS
	Dostavljanje nadzornih i statističkih izvještaja u skladu sa propisima	4 preduzetnika za zastupanje u osiguranju
	Uređenje procesa rješavanja odštetnih zahtjeva	2 društva za osiguranje iz RS 1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Isplata obaveza po osnovu odštetnih zahtjeva u propisanom roku	1 društvo za osiguranje iz RS 1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Poštivanje usvojenih akata poslovne politike (primjena pojedinih odredbi iz tarifa osiguranja)	1 društvo za osiguranje iz RS 1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Usklađivanje poslovanja sa propisima koji regulišu zastupanje i posredovanje u osiguranju	1 društvo za osiguranje iz RS 1 filijala društva za osiguranje iz FBiH 1 preduzetnik za zastupanje u osiguranju
	Obustava neovlašćenog obavljanja poslova zastupanja u osiguranju do sticanja ovlašćenja i upisa u Registar Agencije	1 preduzetnik u osiguranju
	Poštivanje uslova i tarifa obaveznog osiguranja od autoodgovornosti	2 društva za osiguranje iz RS 1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Obustava primjene ili izmjene pojedinih odredbi iz tarifa za određene vrste osiguranja	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Nalog za procjenu bilansnih i vanbilansnih pozicija u skladu sa propisima	1 društvo za osiguranje iz RS
	Donošenje plana mjera za usklađivanje troškova sprovođenja osiguranja sa obračunatim režijskim dodatkom kod osiguranja od odgovornosti za motorna vozila	1 društvo za osiguranje iz RS
	Usklađivanje poslovanja sa propisima koji regulišu dobrovoljno penzijsko osiguranje	društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

R. B.	Vrsta mjere	Učesnici na tržištu
	<i>Ostali nalozi</i> (dostavljanje zaključenih ugovora o reosiguranju, izvještaje o snimanju rizika maksimalno moguće štete za reosiguranje vršiti u skladu sa aktima društva, sprovođenje internog kontrolnog postupka adekvatnosti utvrđenog iznosa maksimalno moguće štete, usklađivanje podataka iskazanih u izvještajima sa podacima u poslovnim knjigama, dostavljanje bruto bilansa filijale, nalog da se kao sredstvo za pokriće tehnički rezervi ne prikazuju novčana sredstva blagajne, dostavljanje obavještenja o zakazivanju sjednice skupštine akcionara, vršenje transakcija putem računa otvorenog za filijalu društva za osiguranje iz FBiH, obustava odobravanja gratis polisa, dostavljanje dokaza i izvještaja o izvršenju naloženih mjera, usklađivanje akata društva koji se odnose na pritužbe klijenata sa propisima, obezbjeđivanje dokumentacije o predmetu osiguranja i rizicima koji se preuzimaju, nalozi u vezi sa metodologijom obračuna i procjenom rezervi za nastale neprijavljene štete, dostavljanje dokaza o obračunu kapitalizovanog iznosa za rentne štete i sprovođenje internog kontrolnog postupka u vezi rentnih šteta)	2 društva za osiguranje iz RS (14 naloga) 2 filijale društva za osiguranje iz FBiH (4 naloga) 2 preduzetnika za zastupanje u osiguranju (2 naloga)
2.	Prekršajni nalozi (prema društvu i direktoru)	
	Nepostupanje po nalogu za otklanjanje nepravilnosti/nezakornosti	1 društvo za osiguranje iz RS
3.	Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka	
	Nepoštivanje odredbi Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju u pogledu zaključivanja ugovora o obaveznom osiguranju (član 10. stav 1)	1 društvo za osiguranje iz RS 1 filijala društva za osiguranje iz FBiH
	Nepostupanje po nalogu za otklanjanje nepravilnosti/nezakornosti	1 filijala društva za osiguranje iz FBiH

Izvor: Baza podataka Agencije

Pored navedenog, Agencija je dostavila Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske informaciju o odstupanju podataka na prethodnim polisama, koje su korišćene kao osnov za određivanje premijskog razreda. Dostavljeno je i obavještenje Agenciji za bankarstvo Republike Srpske o ograničavanju raspolaganja sredstvima namjenski oročenog depozita jednog društva za osiguranje.

3. AKTIVNOSTI U VEZI SA ZAŠTITOM POTROŠAČA U OSIGURANJU

Pored nadzornih i regulatornih aktivnosti, koje su indirektno usmjerene na zaštitu potrošača u osiguranju (osiguranika, trećih oštećenih lica i korisnika osiguranja), Agencija se zaštitom potrošača bavila i u direktnoj komunikaciji sa potrošačima preko stručnih službi Agencije, kao i preko Ombudsmana u osiguranju.

Potrošači su se obraćali Agenciji podnošenjem pritužbi, žalbi, upita, zahtjeva za nadzor i drugih podnesaka, te putem posebne e-mail adrese (*potrosaci@azors.rs.ba*) otvorene u svrhu informisanja potrošača o svim bitnim pitanjima vezanima za oblast osiguranja.

Ističe se da Agencija ne može da preuzima radnje kojima se miješa u nadležnosti društva za osiguranje za utvrđivanje obaveze na isplatu odštete ili osigurane sume, visine isplaćenih ili spornih iznosa, kao ni radnje kojima se upliće u sudski postupak u pojedinačnim slučajevima. Takođe, Agencija ne može davati savjete ni preporuke u vezi sa uslugama osiguranja npr. koji ugovor o osiguranju je najbolje zaključiti i sa kojim društvom za osiguranje.

3.1. Ombudsman u osiguranju

Ombudsman u osiguranju je vansudski način rješavanja sporova iz osiguranja koji obuhvata različite radnje koje se preduzimaju radi rješavanja spora vansudski, u kom cilju može: utvrđivati da li je u procesu obrade zahtjeva kršen Kodeks poslovne etike društava za osiguranje, posredovati među stranama u sporu, donositi preporuke za jednu ili obe strane u sporu, predlagati način rješavanja sporova, ali ne može donositi konačne odluke o imovinsko - pravnim zahtjevima, jer su iste u isključivoj nadležnosti suda.³

Razlozi zbog kojih su se potrošači usluga osiguranja obraćali Ombudsmanu u osiguranju, u periodu od 01.01. do 30.06.2022. godine, su sljedeći:

- pitanja u vezi sa zakonskim rokovima za rješavanje po podnesenim zahtjevima,
- pitanja kako da ostvare prava iz osiguranja,
- nezadovoljstvo visinom ponuđene naknade štete/odštete,
- neblagovremene isplate ili neplaćanje utvrđene visine naknade štete/odštete,
- nezadovoljstvo u pogledu obrazloženosti načina utvrđivanja visine naknade štete/odštete,
- nezadovoljstvo načinom komunikacije društava za osiguranje u postupku obrade zahtjeva za naknadu štete/odštetnog zahtjeva,
- nezadovoljstvo načinom komunikacije i obrazloženošću pisanih odgovora društava za osiguranje u pogledu nesuglasica povezanih sa ugovorima o osiguranju (neobrazloženost visine regresnog duga, ispravke tehničkih grešaka u knjizi štetnika, naplata premije od strane korisnika osiguranja kod osiguranja života, povrata neiskorištenog dijela premije, kapitalizacija polise životnog osiguranja itd),
- nezadovoljstvo isplatom utvrđenog dijela naknade štete/odštete bez saglasnosti oštećenog/osiguranika,

³ Djelokrug rada Ombudsmana, utvrđen je Zakonom o društvima za osiguranje, Pravilnikom o Ombudsmanu u osiguranju u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 2/19), Kodeksom poslovne etike društava za osiguranje – objavljen na internet stranici, Statutom Agencije ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 2/15, 76/16 i 35/21) i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova u Agenciji.

- pitanje predugovornog informisanja posebno u segmentu uručenja uslova osiguranja uz polisu i upoznavanja ugovarača osiguranja ili osiguranika sa sadržajem istih,
- ostvarivanje prava po osnovu osiguranja lica od posljedica nesrećnog slučaja/nezgode i
- nezadovoljstvo utvrđenim stepenom invalidnosti kod osiguranja lica od posljedica nesrećnog slučaja/nezgode.

U izvještajnom periodu zaprimljeno je 39 pisanih podnesaka (prigovori/zahtjevi za vansudsko rješavanje sporova, pritužbe i drugi pisani podnesci). Pored navedenog, stranke/potrošači u osiguranju su se obraćali dolaskom u prostorije Agencije i putem telefona, te dobile odgovarajuće informacije i savjete i sa društvom za osiguranje riješile nesuglasicu ili spor bez formalno podnesenog prigovora, odnosno pokrenutog postupka za vansudsko rješavanje pred Ombudsmanom u osiguranju. Na taj način ostvarene su 72 usmene konsultacije.

3.1.1. Aktivnosti u vezi sa prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje sporova iz osiguranja

Od 37 zaprimljenih prigovora, uslove za postupanje Ombudsmana u osiguranju⁴ u vansudskom postupku ispunilo je 30 prigovora.

U narednoj tabeli data je struktura pisanih prigovora po vrstama osiguranja.

Tabela 7: Struktura prigovora/zahtjeva za vansudsko rješavanje sporova po vrstama osiguranja

R.B.	Vrsta osiguranja	30.06.2021.		30.06.2022.	
		Broj prigovora	(%)	Broj prigovora	(%)
1.	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	7	31,8	17	46,0
2.	Osiguranje vozila - kasko	1	4,6	2	5,4
3.	Osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja/nezgode	10	45,5	12	32,4
4.	Osiguranje života	-	-	4	10,8
5.	Osiguranje kredita	4	18,1	1	2,7
6.	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	-	-	1	2,7
UKUPNO:		22	100,0	37	100,0

Izvor: Baza podataka Agencije

U strukturi pisanih prigovora, najznačajnije učešće su imali prigovori u vrstama osiguranja: obavezno osiguranje od odgovornosti za motorna vozila i osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja/nezgode.

U narednoj tabeli dat je pregled načina rješavanja po prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje spora i podaci o drugim pisanim podnescima.

⁴ Prigovor je akt kojim se pokreće postupak vansudskog rješavanja spora iz osiguranja kod Ombudsmana u osiguranju. Procesna pretpostavka da se ovaj postupak pokrene je, između ostalog, da se stranka prethodno obratila društvu za osiguranje u internom žalbenom postupku, prigovorom/žalbom/pritužbom povodom podnesenog odštetnog zahtjeva/zahtjeva za isplatu naknade iz osiguranja, da nije zadovoljna kako je njen zahtjev riješen, a sa ciljem da izbjegne sudski postupak. Prigovor podobnog podnosioca smatra se i zahtjevom za posredovanje radi postizanja sporazuma o vansudskom poravnanju sa društvom.

Tabela 8: Pregled rješavanja Ombudsmana po prigovorima/zahtjevima za vansudsko rješavanje spora i drugim pisanim podnescima

Način rješavanja	Broj
Donesena odluka kojom je: utvrđeno kršenje Kodeksa poslovne etike društava za osiguranje u Republici Srpskoj i predloženo društvu za osiguranje da isto otkloni; stranci predložen način rješavanja spora, održana medijacija, postignut sporazum, stranka odustala jer je spor riješen prije formalne preporuke Ombudsmana;	17
Nije u nadležnosti (od Ombudsmana traženo da meritorno riješi spor, vodi se sudski postupak, zahtjevi lica koji nisu podobni podnosioci prigovora, preuranjen prigovor)	6
Donesena odluka da društvo za osiguranje nije prekršilo Kodeks poslovne etike	13
Proslijeđeno na nadzor stručnim službama Agencije	1
Prigovori/zahtjevi za vansudsko rješavanje sporova ukupno:	37
Odgovori na pritužbe, obavještenja i dr. pisane podneske	2
Drugi podnesci ukupno:	2
UKUPNO:	39

Izvor: Baza podataka Agencije

3.1.2. Edukacija potrošača u osiguranju

Ombudsman u osiguranju je bio i predavač na jednodnevnom pripremno - edukacijskom programu za polaganje stručnog ispita za dobijanje ovlaštenja za obavljanje poslova zastupanja i posredovanja u osiguranju, u organizaciji Agencije, sa temom „Zaštita potrošača korisnika usluga osiguranja, Kodeks poslovne etike i Ombudsman u osiguranju“.

3.1.3. Druge aktivnosti Ombudsmana u osiguranju od značaja za korisnike usluga osiguranja

Druge aktivnosti Ombudsmana u osiguranju odnose se na provjeru postupanja društava za osiguranje u vezi sa pritužbama, a u skladu sa Pravilnikom o postupanju društava za osiguranje u vezi sa pritužbama ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 10/15).

Iz dostavljenih izvještaja društava za osiguranje proizilazi da su se pritužbe, koje su osiguranici upućivali društvima za osiguranje, odnosile na rješavanje zahtjeva iz ugovora o osiguranju (visinu štete/naknade iz osiguranja) u vrstama: osiguranje od posljedica nesrećnog slučaja/nezgode, osiguranje imovine, osiguranje od autoodgovornosti, kasko osiguranje motornih vozila, te u dijelu i na upravljanje procesima u društvu za osiguranje.

Takođe, Ombudsman u osiguranju je dostavio tražene podatke u svrhu izrade Programa za zaštitu potrošača u Republici Srpskoj za 2022 – 2023. godina čija je izrada u nadležnosti Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske.

4. UNAPREĐENJE RADA I SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA

4.1. Unapređenje supervizorskih praksi

Unapređenje i standardizacija supervizorskih aktivnosti i radnih procesa su kontinuirane aktivnosti Agencije, koje su, u izvještajnom periodu, prvenstveno bile usmjerene na analizu rezultata prvog stres testa društava za osiguranje. Naime, Agencija je u skladu sa svojim Strateškim okvirom pripreme za prelazak na regulatorni okvir zasnovan na Solventnosti II, u toku 2021. godine, razvila i dostavila društvima za osiguranje stres test tabele i metodologiju za provođenje stres testa, a u cilju identifikacije izloženosti rizicima i sposobnosti društava za osiguranje da upravljaju tim rizicima. Rezultati stres testa predstavljaju projekciju finansijskog stanja društva za osiguranje u slučaju realizacije tri, međusobno nezavisna i ekstremna scenarija, a to su: pad vrijednosti određenih kategorija aktive, gubitak zbog neispunjenja obaveze druge ugovorne strane - reosiguravača i gubitak zbog povećanja smrtnosti usljed pandemije i nedovoljnosti rezervi za štete. Analizom dobijenih rezultata društava za osiguranje, zaključeno je da pojedinačni nepovoljni scenariji, ukoliko se postave na realnim osnovama, ne bi ugrozili finansijsku stabilnost sektora osiguranja, nezavisno od činjenice da bi pojedina društva različito reagovala u slučaju realizacije nekih od ekstremnih scenarija. Rezultati su objavljeni na internet stranici Agencije i dostupni su javnosti. Treba istaći da je ovaj stres test Agencija razvila samostalno, u skladu sa preporučenom supervizorskom praksom, te shodnim prilagođavanjem metodologije stres testa Evropskog tijela za nadzor osiguranja i penzija (EIOPA).

Razvoj jedinstvenog integralnog informacionog sistema, u smislu identifikovanja korisničkih zahtjeva koji će stvoriti pretpostavke za unaprijeđenje ukupnih poslovnih procesa, radnih tokova i procedura je nastavljen i u ovom izvještajnom periodu. Cilj je da se stvori osnov za maksimalni nivo digitalizacije poslovnih procesa Agencije, uz unapređenje komponenti koje će unaprijediti informatički zasnovano provođenje analiza za potrebe supervizije i razmjene podataka između Agencije i učesnika na tržištu osiguranja. U poglavlju 4.3. ovog izvještaja predstavljani su moduli na kojima će se zasnivati ovaj informacioni sistem.

U cilju dalje standardizacije nadzornih procesa razvijen je i metodološki osnov za pregledanje i kontrolu kompletnosti podataka iz baza podataka obaveznih osiguranja u saobraćaju, kako bi se osigurala kompletnost i dovoljna popunjenost odnosnih baza podataka društava za osiguranje.

Agencija je učestvovala i u projektu konsultantske podrške za tržište osiguranja u BiH, finansijski podržanom od strane Svjetske Banke i Evropske Unije, a u realizaciji „Deloitte“ d.o.o. Sarajevo. U okviru ovog projekta predstavnici Agencije su učestvovali na dvije mini radionice na temu međunarodnih standarda finansijskog izvještavnja 9 i 17.

Pored navedenog i u ovom izvještajnom periodu, nastavljene su aktivnosti razvoja baze statističkih i finansijskih podataka i pokazatelja na nivou sektora osiguranja, u svrhu praćenja trendova razvoja i parametara stabilnosti tržišta, te unapređenja posrednog kontinuiranog nadzora učesnika na tržištu osiguranja. U te svrhe pripremljen je nacrt novih statističkih izvještaja koje će učesnici na tržištu osiguranja dostavljati Agenciji.

Unapređenje supervizorskih praksi, koje provodi Agencija, zasnivalo se i na saradnji sa drugim nadzornim organima finansijskog sistema u Republici Srpskoj i to kroz razmjenu podataka i informacija u skladu sa zakonskim okvirom.

4.2. Unapređenje tržišta obaveznog osiguranja od autoodgovornosti – Aktivnosti u vezi sa postepenim uvođenjem sistema slobodnog određivanja cijena/premija

Aktivnosti pripreme za prelazak na sistem slobodnog određivanja cijena/premija obaveznog osiguranja, započete stupanjem na snagu Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju, nastavljene su u ovom izvještajnom periodu, i to na način primjeren dostignutom nivou razvoja tržišta osiguranja Republike Srpske.

Redovne aktivnosti koje su usmjerene na razvoj standardizovanih/uporedivih podataka o ugovorima o osiguranju i o štetnim događajima iz osnova ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, kao bitne pretpostavke za izradu tarifa premija obaveznog osiguranja od autoodgovornosti, su nastavljene i u ovom izvještajnom periodu. Raspolaganje sa standardizovanim/uporedivim podacima o ugovorima o osiguranju i o štetnim događajima iz osnova ugovora o osiguranju od autoodgovornosti je ključna pretpostavka za izradu tarifa premija obaveznog osiguranja od autoodgovornosti. U tu svrhu, pregledani su dostavljeni podaci svih društava za osiguranje iz Republike Srpske i filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH zaključno sa 31.12.2021. godine. Pored navedenog, u okviru aktivnosti razvoja Informacionog sistema, razvija se modul baza polisa i baza šteta, te razmatra mogućnost da se dio sektorskih podataka iz ovih baza učini dostupnim društvima za osiguranje u svrhu efikasnije primjene tarife obaveznog osiguranja od autoodgovornosti.

U okviru navedenih redovnih aktivnosti, završene su i aktivnosti na metodološkom uređenju načina pregledanja podataka iz baza podataka za obavezna osiguranja u saobraćaju društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH. U tu svrhu pripremljeno je Uputstvo za pregledanje i kontrolu kompletnosti podataka iz baza podataka obaveznih osiguranja u saobraćaju. Ovim uputstvom standardizovani su postupci koje je potrebno sprovesti kako bi se osigurala kompletnost i dovoljna popunjenost baza podataka koje se u skladu sa propisima dostavljaju Agenciji.

Pored navedenog i kontinuirane aktivnosti usmjerene na jačanje kapitala društava za osiguranje, poboljšanja obračuna i pokrića tehničkih rezervi, upravljanja troškovima, te adekvatno vrednovanje aktive i pasive zasnovano na međunarodnim računovodstvenim standardima, treba da na neposredan ili posredan način omoguće i bolje preduslove za liberalizaciju cijena/premija u obaveznom osiguranju od autoodgovornosti.

4.3. Informacioni sistem Agencije

Informacioni sistem Agencije obuhvata:

1. Informativni centar – uspostavljen u skladu sa Zakonom o obaveznim osiguranjima u saobraćaju radi efikasnog i brzog rješavanja odštetnih zahtjeva na osnovu šteta nastalih u saobraćajnim nezgodama upotrebom vozila;
2. Registre u skladu sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje, Zakona o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju:
 - društava za osiguranje,
 - filijala društva za osiguranje iz FBiH,
 - zastupnika i brokera/posrednika u osiguranju,
 - ovlašćenih aktuara;
3. Registre u skladu sa odredbama Zakona o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima:

- društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i
 - dobrovoljnih penzijskih fondova;
4. E-forme - elektronsko izvještavanje društava za osiguranje, društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i drugih ovlašćenih učesnika na tržištu osiguranja;
 5. Elektronske evidencije sjednica upravnog odbora i stručnog kolegijuma;
 6. Kancelarijsko poslovanje, evidenciju nadzora, statistiku, internet stranicu - informisanje javnosti i druge pomoćne elektronske evidencije koje su razvijene za specifične poslovne procese.

Navedeni registri su javni, vode se u elektronskom obliku, a dio podataka je neposredno dostupan javnosti preko internet stranice Agencije. Usklađivanje ovih registara sa promjenama zakona i podzakonskih akata, kao i njihovo funkcionalno unapređenje, vrši se kontinuirano.

U prethodnom periodu Agencija je završila dvije faze projekta razvoja Jedinstvenog integralnog informacionog sistema koji obuhvata sljedeće module:

- Informativni centar,
- Registri subjekata na tržištu osiguranja,
- Pisarnica,
- Upravljanje dokumentima,
- Nadzor subjekata na tržištu osiguranja,
- Baze podataka o polisama i štetama,
- Web sajt (portal Agencije za spoljne korisnike sistema i građane),
- Izvještaji,
- Modul za razmjenu podataka i
- Administracija sistema.

U prvom polugodištu 2022. godine realizuje se treća faza projekta – Razvoj i implementacija - Izrada detaljnih specifikacija softvera sa detaljnim specifikacijama poslovnih procesa i radnih tokova i procedura (funkcionalnih i nefunkcionalnih) i dizajn sistema sa implementacijom rješenja. U toku je pregled i testiranje modula koji su završeni u cilju otklanjanja grešaka.

4.4. Saradnja sa drugim institucijama

4.4.1. Saradnja sa domaćim institucijama

Nastavljena je saradnja, uspostavljena u prethodnim izvještajnim periodima, sa Ministarstvom finansija Republike Srpske i Ministarstvom za evropske integracije i međunarodnu saradnju Republike Srpske, a u vezi:

- izvještavanja o realizovanim mjerama i aktivnostima, u okviru izrade Priloga institucija u BiH za redovni godišnji izvještaj Evropske komisije o BiH u procesu Evropskih integracija za 2022. godinu,
- priprema dokumenta za diskusiju za šesti sastanak Pododbora za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku, te
- priprema dokumenta za diskusiju za šesti sastanak Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenciju, uključujući zaštitu zdravlja i potrošača.

Agencija u kontinuitetu saraduje sa Agencijom za bankarstvo Republike Srpske i Komisijom za hartije od vrijednosti Republike Srpske i to kroz razmjenu podataka i informacija neophodnih za provođenje nadzornih aktivnosti i usaglašavanje djelovanja u okviru procesa Evropskih integracija.

Putem svog predstavnika u Radnoj grupi za izvještavanje i implementaciju međunarodnih obaveza iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, imenovanog od strane Vlade Republike Srpske, Agencija kontinuirano prati i izvještava o aktivnostima u vezi sa provođenjem međunarodnih obaveza iz ove oblasti. Pored navedenog, Agencija, u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske broj: 04/1-012-2-1402/16 od 16.06.2016. godine, učestvuje u radu radnih tijela koja provode: „Procjenu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u Bosni i Hercegovini za period 2018-2022. godine“ usvojenu od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine 29.08.2018. godine, vrši nadzor i praćenje provođenja Akcionog plana kroz prikupljanje i analizu podataka i informacija, te učestvuje u izradi dopune Procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u BiH za period od 2021-2023. godina kao i Akcionog plana za borbu protiv finansiranja terorizma u BiH za period 2021-2023. godina. Takođe, predstavnici Agencije su indirektno uključeni, posredstvom predstavnika Ministarstva finansija Republike Srpske, u rad radne grupe imenovane od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za izradu Nacrta zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u dijelu koji reguliše oblast osiguranja. U cilju jačanja profesionalnih standarda, Agencija je učestvovala na vebinaru „Bezbjednost i digitalno poslovanje“ u organizaciji Privredne komore Republike Srpske, vebinaru „Sprečavanje pranja novca“ u organizaciji Center of Excellence in Finance (CEF), Ljubljana, Slovenija i on line sastanku sa ekspertima iz Republike Srbije koji su radili nacionalnu procjenu rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u organizaciji Ministarstva bezbjednosti Bosne i Hercegovine.

Saradnja Agencije sa drugim institucijama sektora osiguranja iz BiH zasnivala se na zakonom uspostavljenoj obavezi:

- dostavljanja statističkih podataka Agenciji za osiguranje u BiH, potrebnih za izradu biltena „Statistika tržišta osiguranja BiH“ i
- razmjene informacija, dobijenih u nadzoru poslovanja filijala društava sa sjedištem u drugom entitetu, sa Agencijom za nadzor osiguranja FBiH.

Pored navedenog, nastavljene su i aktivnosti saradnje Agencije sa Biroom zelene karte u BiH, u svrhu podrške realizaciji Multilateralnog garantnog sporazuma, kroz razmjenu podataka usaglašenu Protokolom o saradnji i razmjeni podataka i informacija potpisanim sa Biroom zelene karte u BiH u prethodnom izvještajnom periodu. U okviru navedenih aktivnosti održan je i sastanak sa predstavnicima Biroa zelene karte u BiH, na kome se razgovaralo o poboljšanju buduće saradnje, te izvršila evaluacija efekata rada nakon pristupanja Multilateralnom garantnom sporazumu.

4.4.2. Saradnja sa inostranim institucijama

U okviru saradnje sa inostranim supervizorima, u izvještajnom periodu, ostvarena je saradnja sa:

- Evropskim tijelom za nadzor osiguranja i penzionih fondova (European Insurance and Occupational Pensions Authority - EIOPA), kroz učešće na radionici na temu „Klasifikacija upoznaje tržište“,
- Agencijom za nadzor osiguranja Republike Sjeverne Makedonije, kroz učešće na regionalnoj aktuarskoj konferenciji,
- Centralnom bankom Mađarske kroz dostavu podataka o podobnosti lica na značajnom položaju u društvu za osiguranje, te

- Hrvatskom agencijom za nadzor finansijskih usluga (HANFA), kroz učešće na globalnom seminaru Međunarodnog udruženja supervizora u osiguranju (IAIS), koje je organizovala HANFA, kao član tog udruženja.

Saradnja sa inostranim institucijama i strukovnim udruženjima ostvarivana je i putem učešća predstavnika Agencije na:

- sastancima sa timom Svjetske Banke o stanju u finansijskom sektoru, mogućnostima njegove diversifikacije, te prioritetima Agencije na unapređenju sektora osiguranja u narednom periodu,
- konferenciji Susret osiguravača i reosiguravača Sarajevo 2022, na temu: „Novi trendovi u osiguranju i reosiguranju uslovljeni klimatskim promjenama, pandemijom i sajber rizicima kao i primjenom informacionih tehnologija u osiguranju i reosiguranju“,
- Jahorina ekonomskom forumu 2022 pod nazivom: „Globalni ekonomski izazovi i prilike“ u organizaciji Udruženja ekonomista „Ekonomski forum“,
- 23. godišnjem savjetovanju na temu: „Osiguranje i pravno-ekonomsko okruženje-širi i užu okvir“ u organizaciji Udruženja za pravo osiguranja Srbije i Udruženja osiguravača Srbije,
- 25. Budvanskim pravničkim danima u organizaciji Saveza udruženja pravnika Srbije i Republike Srpske,
- vebinaru na temu: „Sprečavanje pranja novca“ u organizaciji Center of Excellence in Finance (CEF), Ljubljana, Slovenija,
- 20. međunarodnom simpozijumu, u ogranizaciji Udruženja aktuara Srbije i Ekonomskog fakulteta u Beogradu, na temu: „Savremeni problemi razvoja tržišta osiguranja“, te
- digitalnoj konferenciji „D Days“ u organizaciji „Bam consult“ d.o.o.

Agencija se i dalje susreće sa problemima, kao što je navedeno i u prethodnim izvještajima, vezanim za realizaciju aktivnosti međunarodne saradnje, odnosno identifikaciju u međunarodnim odnosima kao jedine institucije nadležne za nadzor osiguranja učesnika na tržištu osiguranja Republike Srpske i zakonom ovlašćene da potpisuje međunarodne sporazume o saradnji iz oblasti osiguranja. Problemi proizilaze iz načina tumačenja odredbe člana 9. Zakona o Agenciji za osiguranje u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 12/04), koji sadrži odredbe o međunarodnim odnosima, pri čemu se ne uzima u obzir cjelokupan zakonski okvir iz oblasti osiguranja u Republici Srpskoj, FBiH i BiH, ali i iz predstavljanja Agencije za osiguranje u BiH prilikom ostvarivanja međunarodne saradnje. Navedeno je, pored ostalog, i uzrok što Agencija nije još primljena u Međunarodnu asocijaciju supervizora u osiguranju (IAIS) i nije potpisala međunarodne memorandume o saradnji sa supervizorima osiguranja, iako je preduzimala aktivnosti zasnovane na zakonskom okviru. Nezavisno od navedenog, Agencija kontinuirano provodi aktivnosti u cilju međunarodnog pozicioniranja kao nezavisnog supervizora sektora osiguranja Republike Srpske, te je u ovom izvještajnom periodu, u okviru naprijed navedene saradnje sa supervizorima iz inostranstva ukazano da se razmjena podataka iz supervizije vrši direktno i isključivo kroz saradnju sa Agencijom bez posredovanja Agencije za osiguranje u BiH.

4.5. Edukacija i povećavanje javne svijesti o značaju osiguranja

Agencija je organizovala edukaciju i ispitni rok za polaganje stručnog ispita, koji je potreban za dobijanje ovlašćenja za obavljanje poslova zastupnika u osiguranju i brokera u osiguranju, i to jedan redovni i jedan vanredni ispitni rok. Edukacija je obuhvatala program predviđen propisima, a stručni ispit je u redovnom roku

položio 41 kandidat, a u vanrednom roku 53 kandidata. Imena kandidata, koji su položili stručni ispit, objavljena su na internet stranici Agencije.

Informisanje učesnika na tržištu osiguranja i javnosti kontinuirano se obavlja i u okviru saradnje sa medijima, te putem internet stranice Agencije redovnim objavljivanjem:

- tromjesečnih statističkih podataka o obračunatoj premiji i isplaćenim štetama društava za osiguranje po vrstama osiguranja,
- izvještaja o stanju u sektoru osiguranja i izvještaja o radu Agencije i
- usvojenih podzakonskih akata.